

## Înșiră-te, mărgărite

Vasile Alecsandri

---

Trei copile de-mpărat  
Stau într-un măreț palat,  
Înșirând la scumpe salbe  
De mărgăritare albe.  
Iar o pasăre măiastră  
Vine vesel pe fereastră  
Și, bătând din aripioare,  
Zice, blând cuvântătoare:  
Bine, bine v-am găsit,  
Dalbe flori din răsărit!  
Bine-ai venit de la rai,  
Păsărea cu dulce grai!  
Eu sosesc cu primăvara  
Ca să mă întorn cu vara;  
Ș-acum vin pe-al vostru plai,  
Aducând luna lui mai,  
Luna cea de lăcrimioare  
Și de doruri iubitoare,  
Și o dalbă de poveste  
Cum n-a fost și nu mai este!  
Păsărică, spune, spune  
Cea poveste de minune,  
Că ți-om face noi trei salbe  
De mărgăritare albe.

I

Înșiră-te, mărgărite,  
Pe lungi fire aurite,  
Ca o horă luminoasă,  
Ca povestea mea duioasă:  
Fost-a fost în lume-odată  
Mândruliță, dulce fată,  
Și la chip fermecătoare  
De puteai căta la soare,  
Iar la ochișorii săi  
Și la față-i nu puteai!  
Florile îi ziceau floare,  
Stelele, stea lucitoare,  
Încât vecinic flori și stele  
Se certau noaptea-ntre ele!  
Iată-n fapt de dimineață  
Că pe câmpul de verdeață

Copilița, cu-alte două,  
Se primbla, torcând prin rouă.  
Una zice: Am visat  
De-un fecior de împărat!  
Dac-ar fi acum să vie  
Să m-aleagă de soție,  
I-aș aduce eu în dar  
Un șoiman de armăsar  
Care zboară, care sare  
Peste munți și peste mare  
Și înconjură pământul  
Mai ușor chiar decât vântul!  
Alta zice: Surioare!  
Eu i-aș țese-n foc de soare  
O cămașă-n zece ițe,  
Cu descântece prin altițe,  
Ca să-i fie de noroc  
Și să-l apere de foc,  
Și de patimi sufletești,  
Și de bolile trupești!  
Iar frumoasa copiliță  
Zice astfel din guriță:  
Eu i-aș face doi feciori,  
Doi de gemeni frățiori,  
Cu cosițele-aurite  
Și cu fețele-nflorite,  
De n-ar fi alții ca ei  
Drăgălași și frumușei,  
Căci ar fi strălucitori  
Ca doi ochi veselitori!  
De mi-i face-așa copii,  
Tu, mireasa mea să fii!  
(Zice-atunce mândrul crai  
Ce vâna pe verde plai.)  
Tu să fii a mea mireasă,  
A mea dulce-mpărăteasă!  
Tu, minune încântătoare  
Care ești ruptă din soare!  
Copiliță-n fericire  
Stă pătrunsă de uimire,  
Ochii galeș i se-nchid,  
Degetele-i se deschid,  
Fusu-i pică, firu-și pierde,  
Și ea cade-n iarba verde.  
Iară craiul tinereț  
O ia-n brațe ușurel,  
Și cu gingașul odor  
Saltă pe-al său cal ușor,

Calul falnic se-ncordează,  
Sare, zboară și nechează;  
El nechezul n-a sfârșit,  
La palat c-a și sosit!

Șapte zile-abia trecea,  
Mare nuntă se făcea,  
Cu nuntași nenumărați,  
Cum se cade la-mpărați,  
De-a mers vestea-n depărtări,  
Peste nouă țări și mări!  
Fost-au față crai vestiți,  
Cu coroane-mpodobiți,  
Și vestite-mpărătese,  
Tot frumoase și alese.  
Fost-au încă la serbare  
Oaspeți mari de înspăimântare

\*

Uriși cu negre semne,  
Sfarmă-Piatră, Strâmbă-Lemne,  
Zmei cu ochii sângeroși  
Și vitejii feți-frumoși!  
Dar din toți nuntașii cine  
Răspândea mai vii lumini?  
Dulce-a craiului mireasă,  
Tânăra împărăteasă,  
Care ochii fermeca  
De zâmbea sau de juca.  
Blândul zâmbet al copilei  
Lumina ca faptul zilei,  
Ș-al ei joc părea un zbor  
Chiar de flutur sprinteior.  
Fost-am încă și eu față  
La cea nuntă mult măreață,  
Și de-atunci tot mă gândesc  
C-am visat un vis ceresc!

II

Înșiră-te, mărgărite,  
Pe lungi fire aurite,  
Precum șirul din poveste,  
Că-nainte mult mai este:

Trecu luna, trecu două,  
Trecu cinci, trecură nouă,

Doamna născu doi feciori,  
Doi de gemeni frățiori,  
Cu cosițe poleite  
Și cu fețe înflorite,  
De păreau strălucitori  
Ca doi ochi veselitori!

Alei, mândre surioare!  
Puteați voi a-mi spune oare  
Ce-i mai bun în astă viață  
Ca iubirea cu dulceață?  
Ce-i mai sfânt și mai alin  
Ca mama cu prunc la sân?  
Ce-i mai drag și mai plăcut  
Ca pruncuțul nou-născut?  
Mama doamnă, fericită,  
Cu doi prunci împodobită,  
Îi ținea duios la sân,  
Ca doi fluturi pe un crin,  
Și din pletele-i gingașe  
Le făcea lor dulce fașe,  
Și pe brațe-i, ca să-i culce,  
Le făcea un leagăn dulce.  
Ea-i privea și zi și noapte,  
Le vorbea cu blânde șoaapte,  
Și, privindu-i, se uimea!

Ea-i trezea și-i adormea.  
I-adormea tot în cântări  
Și-i trezea în sărutări.

Când era pe adormire,  
Le cânta cu-nduioșire:  
Nani, nani, copilași,  
Dragii mamei feciorași!  
Că mama v-a legăna,  
Cu vers dulce v-a-ngâna  
Ș-a ruga pe Dumnezeu  
Să vă plimbe-n raiul său,  
Să vedeți, unicii mei,  
Ceruri plini de curcubeie,  
Ploi de raze și de stele  
Pe câmpii de viorele,  
Ș-oi ruga Domnul ceresc  
Să ajungeți cum doresc,  
Viteji mari și feți-frumoși,  
Doi luceferi mângâioși.  
Lumea să vă îndrăgească,

Dușmanii să se-ngrozească,  
S-aveți parte și renume,  
Să vă meargă vestea-n lume!

Când era iar pe trezie,  
Le cânta în veselie:  
Sculați, sculați, feții mei,  
Floricele dalbe!  
C-au venit doi îngerei  
În veșminte albe,  
Îngerei colindători,  
Floricele dalbe,  
Noaptea pe la cântători,  
Când zorile-s albe,  
Și v-aduc pe aripioare  
Floricele dalbe,  
Rouă sfântă-nvietoare  
Și cunune albe!

Alei! mândre surioare!  
Nici că se afla sub soare  
Fericire mai deplină,  
Viață dulce mai senină!  
Dar în lume ades trece  
Vânt de moarte, fior rece,  
Și pe loc se vestejește  
Tot ce-n lume ne zâmbește!  
Seninul se schimbă-n nori,  
Viața-n noapte fără zori,  
Veselia-n aspre chinuri  
Și cântările-n suspinuri!  
Iată că-ntr-o zi din mai  
Mers-a vestea chiar la rai  
De-acei mândri frățiori,  
A pământului comori,  
Și toți îngerii în zbor  
Au venit, ascunși de-un nor,  
Ca să vadă dacă sânt  
Frați de-ai lor pe-acest pământ?  
Dulce-s, Doamne, la privire!  
Ca un vis de fericire!

Abia zis-au, și pe loc,  
Ca un fulger viu de foc,  
Crunt deochi a ajuns  
Pe copii și i-a străpuns!  
Copilașii plâng, suspin,  
Scot gurița de la sân,

Cată-n ochii mamei lor,  
Pleacă fruntea, cad și mor!  
Vai de codrul care-și pierde  
Freamătul și frunza verde!  
Vai de inima pustie  
Ce-a rămas fără de soție!  
Dar amar, amar de lume,  
De copiii fără mume,  
Și de mamele cu dor  
Care-și pierd copiii lor!

### III

Înșiră-te, mărgărite,  
Pe lungi fire aurite,  
Precum șirul din poveste,  
Că-nainte mult mai este:

Pe copiii-mbrățișați,  
Într-un leagăn alb culcați,  
Trista mamă i-a îngropat  
Lângă ea, lângă palat,  
La fereastra din grădină,  
Sub o tufă de sulcină.  
Iar din leagănul de flori  
Răsărit-au până-n zori  
Doi brazi gingași de o seamă,  
Ca doi gemeni dintr-o mamă,  
Ș-au crescut, crescut-au iară  
De la zori și până-n seară,  
Pân-au dat să se lovească  
De fereastra-mpărâtească...

Frățioare, frățioare,  
Înlăuntru ce vezi oare?  
Văd pe mama!  
Auzi, frate,  
Gemetele-i necurmate?  
Măiculița mea iubită,  
Cât de-amar e rătăcită!  
Ochii-i sunt două izvoare  
Tot de lacrimi arzătoare!  
Ah! privește cum ne cată  
Prin cea casă întristată!  
Cum ne cheamă, cum ne plânge!  
Mâinile cum și le frânge!  
Mamă, mamă, draga noastră,  
Iată-ne ici la fereastră,

Vin cu dulce dezmiardat,  
Că de mult, amar de noi,  
Ne lipsești la amândoi!  
Astfel brazii suspinau  
Ș-a lor crengi le clătinau  
Pe fereastră-n sala mare...  
Mama doamnă viu tresare,  
Vine, aleargă, stă, nu crede,  
Vede brazii și nu-i vede,  
Șterge iute ochii săi:  
Dragii mei, drăguții mei!  
Voi sunteți! inima-mi zice  
C-ați venit voi iar aice  
Lâng-a mamei dulce sân,  
Ce hrănește-amar suspin!  
Scumpii mamei frumoșei,  
Copilași, iubiții mei!  
Frig v-a fost în cel pământ,  
Pedepsi-l-ar Domnul sfânt!  
Ș-acum nu mai cată nimeni  
De a voastră frăgezime,  
Nici vă leagănă-n cântări,  
Nici v-adoarme în sărutări!  
Taci, măicuță cu durere,  
Că-ți aducem mângâiere.  
Nu jeli a noastră soartă,  
Că de grijă cerul poartă  
Și la morți, și la cei vii,  
Și la flori, și la copii.  
Seara primăverii caldă  
Cu dulci lacrimi ne scaldă,  
Vântul ne adoarme-ușor  
Cu suspin răcoritor,  
Și steluța serii, mută,  
Cu dulci raze ne sărută.  
Ce vorbiți de primăvară,  
Și de stele, și de seară?  
Nu vedeți cumplitii nori  
Cum sosesc fulgerători?  
N-auziți cerul cum tună  
Și pământul cum răsună?  
Vântul suflă și vă-ndoaie,  
Pe voi cade rece ploaie...  
Dragii mei, gingașii mei!  
Cum să-i apăr eu pe ei?  
Biata mamă n-a sfârșit,  
Cerule brazii a trăsnit  
Și sub ochii săi pe loc

I-au aprins în mare foc!  
La pământ brazii cădeau,  
Cu lung geamăt ei ardeau  
Și spre doamna ce-i vedea  
Crengile și le-ntindea.  
Biata mamă, despletită,  
Spăimântată, rătăcită,  
Pe fereastră se pleca,  
Vrând în foc a s-arunca;  
Dar deodată ochii săi  
Au zărit două scânteii  
Printre flăcări strălucind,  
În văzduh voios sărind,  
Către stele tot suind,  
Ș-amândouă printre ele  
Prefăcându-se în stele.  
Fața ei, l-acea privire,  
Străluci de fericire,  
Cum s-aprinde alba lună  
Dup-o aprigă furtună;  
Și cu grabă-n veselie  
Ieșind noaptea pe câmpie,  
Ea se duse aiurind,  
Cu ochii la cer privind,  
Cum se duce neoprit  
Dorul cel nemărginit!

## IV

Înșiră-te, mărgărite,  
Pe lungi fire aurite,  
Ca duioasa mea poveste,  
Că-nainte mult nu este:

Pe cea vale de mohor,  
Lâng-un limpede izvor,  
Mama doamnă stă culcată  
Și cu dragoste tot cată  
Când la cerul înstelat,  
Unde doru-i a zburat,  
Când pe fața apei line,  
Unde-a cerului lumini  
Se prevăd, se oglindează  
Și în taină scânteiază.  
Biata mamă-ncet suspină  
Și cu-o floare de sulcină  
Ea dezmiardă-ncetișor  
Fața micului izvor,

Ș-apoi stă, și tot privește,  
Apa când se limpezește,  
Care stele mai întâi  
Au să iasă-n fața ei?  
Umbra nopții de pe vale  
Se pătrunde de-a ei jale  
Și ascultă în tăcere  
Șoapta-i plină de durere.  
Căci ea stelele descântă  
Și, plângând, astfel ea cântă:

Câte stele sunt pe cer,  
Până-n ziuă toate pier,  
Numai două-s stătătoare  
Până la răsărit de soare,  
Și îngână dorul meu...  
Coborî-le-ar Dumnezeu!

Stelișoare, blânde stele,  
Ochișori inimii mele!  
Pe pământ voi v-ați închis  
Și în ceruri v-ați deschis  
Să priviți la dorul meu...  
Coborî-v-ar Dumnezeu!

Bine v-a fi vouă, bine,  
În cel rai cu vii lumini,  
Dar nici raiul nu e lin  
Ca al mamei dulce sân!  
Ah! copii, la sânul meu  
Coborî-v-ar Dumnezeu!

O! minune! sus, în cer,  
Două stele iată pier!  
Și cu zborul de săgeată  
Prin văzduh iată-le, iată  
Că vin iute și voioase,

Lăsând urme argintoase  
Până ce cad lângă izvor  
Într-un lung, întins ogor,  
Și se fac din două stele  
Două mărgăritărele...

Cine-n lume, cine poate  
Mările să le înoate,  
Codrii vechi să mi-i pătrundă  
Ca să numere-a lor frunză?

Cine poate-avea aflare  
Câte valuri sunt pe mare,  
Câte raze sunt în soare,  
Cât parfum e într-o floare?  
Numai dorul mamei poate  
Să pătrundă-n lume toate,  
Ca să afle mângâiere  
La cumplita sa durere!  
Astfel Doamna, ca-ntr-un râu,  
Intră-n lanul cel de grâu,  
Și tot cată ne-ncetat  
Stelele care-au picat.  
Spic de spic ea îl culege,  
Grâu-n palme îl alege  
Și-l sărută, și-l dezmiardă,  
Copilașii să nu-și piardă!  
Zi de vară până-n seară  
Ea din lan nu iese-afară,  
Spicuiește, spicuiește,  
De odihnă nici gândește!  
Iar când lanul s-a sfârșit,  
Iată, Doamne! c-a găsit  
Într-un spic frumos și mare  
Două mici mărgăritare!  
Și de-atunci mama duioasă,  
În răpirea-i drăgăstoasă,  
Tot înșiră, visătoare,  
Prețioasele-i odoare  
Și la sânu-i tot le strânge,  
Apoi râde, apoi plânge,  
Le deșiră când și când  
Și le-nșiră iar, cântând:

Înșiră-te, mărgărite,  
Pe lungi fire aurite,  
Precum lacrimile mele  
Se-nșiră curgând la stele!

Înșiră-te, mărgărite,  
Pe lungi fire aurite,  
Ca și anii mei de jale  
Pe-a durerii tristă cale!

Înșiră-te, mărgărite,  
Pe lungi fire aurite,  
Până ce dorul bieteii mume  
Va-nceta de-a plânge-n lume!